

гарската младеж не страда отъ прѣкалена обичъ къмъ езика и литературата на класическата древностъ и едва ли е имало случай, научното образование на единъ студентъ да е пострадало отъ твърдѣ усърдни занятия съ езика на Платона или на Цицерона... Но ако е фактъ, че зарадъ класическитѣ езици никой студентъ не е занемарилъ научната си специалностъ, не по-малко е вѣрно, че тия езици сж образували голѣма прѣчка за концентрирането на студента—както вслѣдствие на денгубата и размайването съ тѣхъ, така и по-специално поради това, дѣто въ душата на студента се е зараждала мисълта, че отъ него се изисква нищо, което не е възможно да се изучи, и че му се е възлагалъ трудъ, безполезността на който въ тия условия не е могла да не стане за него очевидна... А кой не знае, че нищо тъй не убива общата охота за уметвенъ трудъ и нищо не е така враждебно на навика за правилни и постоянни занятия, както мисълта, че надъ насъ виси неотстъпно една неизпълнима работа. Между причинитѣ и претекститѣ, съ които човѣкъ обича да оправдава своето неработене, прѣдъ себе си и прѣдъ другитѣ, прѣчкитѣ отъ тоя родъ играятъ първостепенна роля.

Какъвъ може да бѣде сжщинскиятъ мотивъ за задължителното учене на класическитѣ езици, за насъ е и до сега тайна. Изглежда обаче като че ли създателитѣ на тоя редъ нито сж подозирали, нито подозиратъ всичката негова безполезностъ, всичката негова вѣднителностъ. Поне единъ отъ тия създатели—който е може би и единствениятъ вповникъ на тая аномалия въ Висшето